

UTM MESAGER UNIVERSITAR

Țara nu se poate ridica decât prin ingineri

Anul XIII. Nr. 3 (131). Martie 2011. Ediție lunară. 8 pagini.

Fondator: Universitatea Tehnică a Moldovei

www.utm.md/mesager/

E-mail: romelina@list.ru

UTM – decorată cu medalia „European Quality”
(Oxford, Marea Britanie, 2010)

În obiectivul Europei

THE EUROPEAN
TIMES

O publicație europeană scrie despre UTM

P 18 februarie 2011 rectorul UTM, acad. Ion Bostan, a acordat un interviu pentru publicația de limbă engleză a Agenției independente de media „The European Times” („Timpul Europei”) din Londra, Marea Britanie. Vizita jurnaliștilor europeni, în frunte cu dl Michael Frisbie, senior business analyst, a fost inspirată de Ministerul Educației al RM, care a recomandat Universitatea Tehnică a Moldovei drept o instituție didactică fundamentală în dezvoltarea aspectului economico-industrial al țării, aici pregătindu-se cadre ingineresti practice pentru toate ramurile industriale ale republicii.

Interviul solicitat rectorului UTM va fi inserat într-o ediție specială a „The European Times”, consacrată integral Republicii Moldova, cu scopul de a promova imaginea Republicii Moldova în Occident, mai ales sub aspect economic, oferind businessului din Europa oportunități strategice de a investi într-o economie emergentă.

Publicația „The European Times” are 450 mii de abonați și dispune de o largă rețea de distribuție, ajungând la peste un milion de cititori de diferite ranguri: membri ai Parlamentului European, politicieni de vază, lideri de întreprinderi din Occident, dar și donatori principali ai Republicii Moldova – Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții etc. Deci „The European Times” reprezintă o punte de

legătură între antreprenorii europeni, personalitățile politice și cercurile de afaceri interesate în a-și extinde posibilitățile de investiții în țări cu o economie emergentă. Cu ce scop? Pentru a susține dezvoltarea economiei acestor țări, astfel ca numărul locurilor de muncă să crească la nivel local, fapt ce va diminua, iar cu timpul va opri total migrația forței de muncă spre țările industriale dezvoltate.

Învățământul, inclusiv cel superior, constituie un sector-cheie în contextul socio-economic al RM și deci cititorii/factorii de decizie din UE trebuie să fie informați cât mai cuprinzător despre acest sector, mai ales acum, când se va efectua o trecere în revistă a situației țării noastre în cadrul Planului de Acțiuni „Republica Moldova – Uniunea Europeană”.

(Continuare în pag. 2)

Știința la zi

Elaborările științifice: perspective de implementare

Posibilitățile de înregistrare și perspectivele de implementare a elaborărilor științifice din domeniul microelectronicii, optoelectronicii și a tehnologiilor informaționale, inclusiv a dispozitivelor electronice pentru medicină, au constituit subiectul unei mese rotunde, desfășurată recent cu participarea savanților din diverse instituții de cercetate și de învățământ superior și a factorilor de decizie din cadrul Ministerului Sănătății și AȘM.

La discuțiile moderate de dr. hab., prof. univ. **Vladimir Hotineanu** au participat dr. hab., prof. univ. **Valerian Dorogan**, prorector pentru cercetarea științifică al UTM, prof. univ. **Victor Șontea**, șeful Catedrei Microelectronicii a UTM, **Ion Tighineanu**, vicepreședinte AȘM, **Stanislav Groppa**, academician coordonator al subsecției medicale a AȘM, dr. hab. **Mihail Magdei**, **Constantin**

Gaindric, cercetător științific principal al Institutului de Matematică și Informatică al AȘM, dr. **Iurie Nica**, șef de laborator al Institutului de Inginerie Electronică și Nanotehnologiei ș.a.

Participanții la dialog au decis crearea unui grup de lucru comun, care va contribui în mod operativ și eficient la realizarea obiectivelor propuse.

Mărțișoare

Dacă n-ai fi,
Dacă n-ai zâmbi,
Dacă n-ai cânta
Sau n-ai exista...
Nici viață n-ar fi,
Nici noapte, nici zi,
Nici prunci pe pământ,
Nici soare, nici vânt...
Nimic nu ar fi
Fără Tine,
Să știi!

Guvernarea universitară

Mai mulți studenți în senatele universitare

Parlamentul Republicii Moldova a aprobat, în primă lectură, modificarea articolului 46 (3) din Legea Învățământului – reprezentarea studenților în senatele universitare. Astfel, prezența acestora nu va fi mai mică de 20% și mai mare de 25%. Până în prezent, legea prevedea o reprezentativitate mai mică a studenților în senat.

Opiniile rectorilor vizavi de modificarea respectivă din Legea Învățământului – majorarea reprezentativității studenților în senatele universitare.

Larisa Bugaian, prorector UTM:

– Avantajul va fi destul de mare pentru studenți. Guvernarea universitară presupune implicarea lor în activitățile instituției. Dar studenții trebuie să fie mai activi și serioși față de această oportunitate.

Nicolae Andronați, prim-prorector UPS „I. Creangă”:

– E un lucru normal și studenții vor avea de beneficiat. Soluționarea problemei lor, respectiv accederea lor în senat, depinde de ei înșiși.

Gh. Popa, rector US „A. Russo” din Bălți:

– Ei vor avea de beneficiat cu o condiție – să demonstreze că o merită. La noi studenții sunt foarte timizi, subscriu fără discernământ la ceea ce spun profesorii.

Ei trebuie să dea dovadă de caracter, să participe mai activ la luarea deciziilor, să nu fie indiferenți.

Victoria Melnic, rector Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice:

– Dacă studentul are o atitudine serioasă și îl interesează soarta proprie, sigur că e în beneficiul lui. Dar avem cazuri când umbăm din urma studenților și îi rugăm să vină la ședințele senatului.

BURSE DE MERIT- 2010

Ediția anului 2010 a Concursului național *Burse de Merit*, cea de-a 15-a, a avut 81 de câștigători de la 17 instituții universitare din RM. 12 studenți au luat burse de gr. I (câte 12000 de lei), 26 – burse de gr. II (câte 8000 de lei) și 43 – burse de gr. III (câte 5000 de lei). Printre ei se numără și 11 discipoli ai UTM: **Natalia COCOȘ, Cristina COLUN,**

Diana CROITOR, Natalia TÎRZIU, Marcela BORȘEVICI – Burse de Merit de gr. II, **Ana CASTRAVEȚ, Ana CIOBAN, Irina BULAT, Marin PODUBNÎI, Mitrofan CURTI, Andrei BÎNZARI** – Burse de Merit de gr. III.

(Un interviu cu unul dintre bursierii de merit-2010 – Natalia Tirziu, studentă UTM, citiți în pag. 4)

Pro Calitate

În atenția studenților și angajaților UTM

În conformitate cu politica UTM în domeniul asigurării calității studiilor, „Planului de activități privind prevenirea și contracararea corupției la UTM” și excluderii fenomenelor negative prezente în societate, Senatul UTM a decis crearea adresei e-mail: quality.utm@gmail.com

Orice persoană poate expedia la adresa menționată sugestii, opinii și informații ce vor contribui la menținerea și îmbunătățirea atmosferei în universitate.

Senat

ȘTIINȚĂ, ȘCOLI DOCTORALE

Pe 25 ianuarie 2011 Senatul PUTM a examinat două chestiuni importante pentru menținerea nivelului înalt de calitate a UTM: „Cercetarea științifică în 2010” (raportor – dl Valerian Dorogan, prorector pentru cercetarea științifică, prof. univ., dr. hab., și „Activitatea Școlii Doctorale de Inginerie a UTM” (raportor – dna Larisa Bugaian, prorector pentru studii de masterat și doctorat, prof. univ., dr. hab.). Pe marginea chestiunilor examinate Senatul a adoptat hotărârile corespunzătoare.

În vederea asigurării în continuare a eficienței activității de cercetare științifică la UTM Senatul a aprobat un plan de acțiuni ce prevede coordonarea eficienței a cercetării universitare, conform direcțiilor prioritare în cercetarea națională; promovarea consecventă a integrării activităților de educație și cercetare – conform cerințelor Procesului Bologna; sporirea eficienței cercetării prin:

- extinderea relațiilor cu centrele de cercetare naționale și internaționale în vederea participării mai active a colaboratorilor în programele internaționale PC7, transfrontaliere (cu România și Ucraina), bilaterale (cu Rusia, Ucraina, Belarus);

- concentrarea potențialului uman și tehnico-științific al UTM în centrele de cercetare;

- instruirea doctorală în cotutelă;
- sporirea motivației antrenării personalului didactic în cercetare.

Senatul a optat pentru extinderea ariei de cercetare a universității prin:

- crearea colectivelor mixte cu scopul promovării mai eficiente a cercetărilor interdisciplinare;

- promovarea unor programe de stat în domeniul materialelor de construcție ținând cont de zona seismică în care este amplasată RM și de lipsa unui concept național în acest domeniu), în domeniul procesării și securizării produselor alimentare (domeniu

în care RM ar putea fi competitivă pe piața internațională);

Totodată, Senatul consideră necesară demararea procesului de autoevaluare științifică și de reacreditare a Centrelor de cercetare ale UTM de către CNAA, inclusiv formarea unui nou Centru de cercetare pe baza FIU. De asemenea, Senatul a recomandat promovarea revistei „Meridian Ingineresc” în categoria B; diseminarea rezultatelor cercetării cu scopul cointerării agenților economici în implementarea lor prin participarea la conferințe științifice, seminare, saloanele internaționale de invenții și realizări tehnico-științifice. Fortificarea Școlii Doctorale a UTM se propune prin antrenarea masteranzilor și doctoranzilor în realizarea proiectelor științifice, colaborarea cu centrele de cercetare din străinătate, accesul lor la utilajul tehnico-științific al UTM. Este importantă și atragerea mai masivă a studenților în procesul de cercetare prin proiecte de an, teze de licență și masterat cu elemente de cercetare, participarea la conferințe universitare și internaționale, sporirea cotei de salarizare a studenților în proiectele de cercetare.

În același context se înscrie și sporirea eficienței brevetării realizărilor științifice prin achitarea în continuare a cheltuielilor pentru brevetare și motivarea materială a activității inovatoare.

Implementarea realizărilor științifice în procesul didactic constituie cea mai strategi-

că și eficientă formă de utilizare a rezultatelor cercetării – prin implementarea acestora în conținutul cursurilor teoretice și practice, lucrările de laborator, editarea lucrărilor me-

todo-didactice, organizarea seminarelor didactice pentru masteranzi și studenții din anii superiori, la fel și selectarea în continuare a materialelor pentru expoziția virtuală a elaborărilor științifice a cercetătorilor UTM, care va fi plasată pe site-ul universității.

În ceea ce privește activitatea Școlii Doctorale de Inginerie, Senatul a constatat:

În scopul asigurării calității și consolidării studiilor de doctorat în cadrul Școlii Doctorale de Inginerie a UTM pe parcursul anului de studii 2009/2010 s-au realizat următoarele activități: în cadrul centrelor de doctorat au fost examinate și aprobate temele și conducătorii de doctorat pentru doctoranzii a. I înmatriculați la 1 noiembrie 2009; a fost perfecționată programa de studii la disciplina „Istoria și metodologia domeniului de cercetare”; doctoranzii au participat la Conferința tehnico-științifică a colaboratorilor, doctoranzilor și studenților din noiembrie 2010; Consiliile științifice specializate au organizat ședințe de susținere a tezelor de doctorat la specialitățile solicitate de Seminarele Științifice de profil; a fost lansată activitatea în cadrul programelor de doctorat „Energii Regenerabile” și „Tehnologii de Mediu” prin cooperare cu universități-

le din Suedia, Estonia, Spania, Olanda.

Au fost organizate studii de limba engleză nivel mediu (60 de ore); informatică (90 de ore); istoria și metodologia domeniului

de cercetare pentru specialitățile tehnice (60 de ore); istoria și metodologia domeniului de cercetare pentru specialitățile economice (60 de ore). 8 doctoranzi au participat la Școala Doctorală de Vară organizată de Facultatea de Informatică a Universității „A. I. Cuza” din Iași, România.

Actualmente la UTM își fac studiile 157 de doctoranzi (133 bugetari și 24 în bază de taxe). 4 persoane finalizează teza de doctor habilitat. Structura doctoranzilor încadrați la doctorat este următoarea: Tehnologii avansate, produse industriale scientoinensive și materiale noi în construcția de mașini – 17 (11%); Tehnologii moderne în domeniul electrotehnicii și energeticii – 10 (6%); Electronică, informatică și comunicații – 38 (24%); Procesarea, calitatea și securitatea produselor alimentare – 18 (11%); Arhitectură, construcție și design – 12 (8%); Antreprenoriat și educație socioumană în inginerie – 62 (39%).

114 sau 89% din numărul doctoranzilor finanțați de la buget sunt implicați în activități didactice în cadrul catedrelor unde și fac studiile, iar ceilalți sunt implicați parțial. Doctoranzii participă în diferite proiecte științifice naționale și internaționale. În 2010 doctoranzii au publicat 81 de articole științifice, au fost obținute 7 patente, au susținut 11 teze de doctor.

Doctoranzii sunt îndrumați de către 91 conducători de doctorat, din care 2 conducători au primit acest drept în anul curent. Structura conducătorilor: 56 dețin gradul de doctor și 35 de doctor habilitat.

În scopul sporirii responsabilității pentru susținerea tezelor de doctorat în termen a fost introdus „Contractul de doctorat” pentru a. I Doctorat, semnat de către doctorand și conducătorul de doctorat.

În scopul creșterii importanței cercetărilor în realizarea problemelor sectorului real al economiei Senatul a hotărât de a orienta tematica cercetărilor la necesitățile practice ale economiei naționale.

Totodată, Senatul a considerat necesar de a intensifica cooperarea între laboratoarele științifice și centrele de doctorat în scopul unei implicări mai largi a doctoranzilor în cercetările naționale și internaționale ale UTM.

Pentru finalizarea implementării principiilor europene în procesul de studii e necesar de a ajusta cadrul instituțional național la cerințele Procesului Bologna; de a însuși cele mai bune practici internaționale europene de organizare a studiilor doctorale prin proiectul TEMPUS 510952, privind programul de doctorat Energii Regenerabile și Tehnologii de Mediu prin cooperarea cu universitățile europene din Suedia, Estonia, Spania, Olanda.

În obiectivul Europei

THE EUROPEAN
TIMES

O publicație europeană scrie despre UTM

În mesajul său către cititorii „The European Times”, rectorul Ion Bostan a subliniat că este important ca publicul occidental să cunoască specificul învățământului superior tehnic din RM și a făcut o descriere nuanțată a UTM: Universitatea Tehnică este unica instituție de învățământ superior din RM care pregătește ingineri, în virtutea acestui fapt fiind responsabilă de pregătirea cadrelor pentru toate ramurile industriale ale republicii. Până la proclamarea Independenței RM după demolarea ex-URSS la Institutul Politehnic (azi UTM) se pregăteau ingineri în 27 de specialități. Concomitent, specialiștii necesari republicii erau pregătiți în diferite centre universitare din Rusia, Ucraina, Belarus, Țările Baltice. După proclamarea Independenței RM, la UTM s-au deschis 31 de specialități noi, astfel ca să se poată acoperi necesitățile de cadre pentru toate ramurile economice ale tănărului stat independent. Numărul de studenți a crescut de la 7 mii până la 18 mii actualmente. De aici și necesitatea finanțării UTM într-un mod diferit de universitățile, de exemplu, cu profil umanist – o universitate tehnică are nevoie de mult utilaj tehnic costisitor pentru laboratoare sofisticate. Acum, de exemplu, la UTM avem 310 laboratoare. Dar, spre regret, finanțarea UTM se face la fel ca și pentru alte universități, ceea ce se soldează cu

repercusiuni nedorite. UTM încearcă să înzestreze laboratoarele cu finanțe proprii și din sponsorizări, dar aceste eforturi nu satisfac cerințele învățământului ingineresc european.

Rectorul Ion Bostan a specificat că pentru susținerea procesului didactic în cadrul celor 310 laboratoare tehnico-științifice UTM ar avea nevoie de investiții în valoare de cca 6 milioane de dolari, iar înzestrarea cu utilaj tehnic modern a procesului propriu-zis al cercetării necesită alte investiții de milioane.

UTM are și un bloc mare de studii, a cărui construcție a rămas nefinisată încă de la destrămarea ex-URSS. Din fondurile proprii universității execută lucrări de fațadă. Dar pentru finisarea totală a construcției se cer investiții de cca 4 milioane de dolari.

Dotarea laboratoarelor, modernizarea catedrelor și finisarea respectivului bloc de studii constituie o problemă de importanță majoră și trebuie să intre în atenția potențialilor donatori din UE pentru Moldova. Asta pentru că nivelul de pregătire a specialiștilor va atinge standarde mai înalte, iar investitorii vin în cea țară unde sunt specialiști bine instruiți.

În orașul Bălți o investiție germană a făcut posibilă înființarea unei întreprinderi cu 4000 de locuri de muncă. De la UTM s-

au cerut 150 de absolvenți-ingineri. Ei vor avea locuri bine plătite. Investitorii germani vor să mai deschidă două întreprinderi industriale. UTM trebuie să ofere alți tineri specialiști bine pregătiți. E logic: investitorii pot înființa în Moldova întreprinderi și au nevoie de tot mai mulți tineri ingineri pregătiți de UTM. Deci donatorii europeni trebuie să susțină Universitatea Tehnică a Moldovei, astfel ca printr-o modernizare intensă a procesului de studii să pregătească specialiști buni. Importă doar că acești tineri să nu migreze în Occident.

Intervine și un alt aspect esențial. Procesul Bologna cere ca învățământul din RM să fie competitiv cu cel din Occident – pentru a crea și o mobilitate liberă a studenților. Dar în cazul în care universitățile noastre nu vor ține pasul modernizării, mobilitatea studenților va fi dor într-un singur sens: din Moldova spre Occident. Deci Uniunea Europeană trebuie să deschidă proiecte sociale noi pentru învățământul superior din țările post-sovietice, cum este Republica Moldova, pentru a apropia calitățile acestui învățământ și astfel a echilibra mobilitatea studenților.

La UTM se organizează Școli de Vară cu participarea studenților din țări europene, dar aceștia sunt niște pași încă destul de timizi pe drumul preconizat de Procesul Bologna în vederea mobilității studenților și crearea Spațiului European Unic al Învățământului Superior.

Jurnaliștii europeni s-au interesat cum se asimilează fondurile oferite de UE pentru cercetarea științifică? Actualmente finanțarea cercetării se face prin intermediul Academiei de Științe a Moldovei, a menționat rectorul UTM. Dar această modalitate de finanțare se arată a fi destul de defectuoasă, deoarece nu favorizează crearea unui spirit

de competiție între instituții/universități ca banii să vină la cei care cercetează mai intens și mai productiv. Se cere înființarea unei Agenții independente, care să instituie și să promoveze dezinteresat mecanismul de competiție în cercetare. În acest caz fondurile venite din partea UE vor fi asimilate prin proiecte științifice-economice concrete, inovative, moderne.

La ora actuală în RM se elaborează un nou Cod al Educației și ideile novatoare privind reforma în organizarea cercetărilor științifice vor apărea într-o coerență reală.

La UTM funcționează Oficiul Național TEMPUS – entitate organizatorică a UE, care promovează perseverent proiecte noi în vederea modernizării învățământului din RM. Dar fondurile TEMPUS au o direcție specifică și nu sunt în măsură să acopere necesarul financiar la capitolul respectiv. Tocmai de aceea pe linia finanțării de la UE a activităților de cercetare se mizează foarte mult pe o entitate organizatorică aparte.

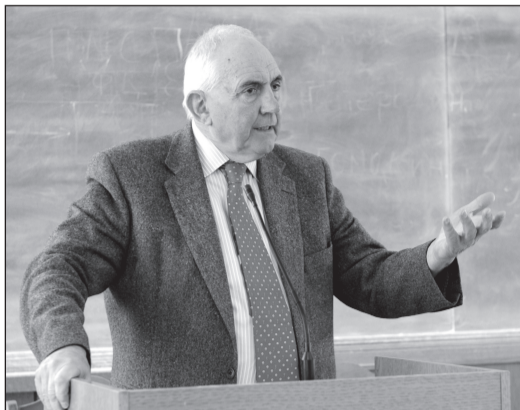
În finalul dialogului, jurnaliștii de la „The European Times” au menționat că vor expune informația despre UTM în cheia constructivă a posibilităților intelectuale serioase de care dispune această importantă instituție didactică pentru a instrui tineri ingineri pentru economia Republicii Moldova. Prin urmare, avem speranța că donatorii europeni vor direcționa proiecte sociale și de cercetare spre modernizarea Universității Tehnice a Moldovei, astfel ca studenții noștri să se orienteze în carieră spre dezvoltarea RM, nu spre migrare în alte țări.

La rândul său, rectorul Ion Bostan a exprimat mulțumiri autorităților și donatorilor UE care acordă susținere înțeleaptă Republicii Moldova, inclusiv învățământului de aici, într-o creație a unui parteneriat benefic pentru toate țările continentului.

Seminar internațional

Guvernarea universitară

Pe 17 februarie 2011 Consiliul Rectorilor din RM și Oficiul Național TEMPUS au organizat la UTM un seminar cu genericul „Guvernarea universitară: abordări moderne în contextul experienței Uniunii Europene”. Lucrările seminarului au fost conduse de dl **John Reilly**, expert în problemele învățământului superior al Comisiei Europene. La lucrările seminarului au participat: dna **Loretta Handrabura**, viceministru al educației, dl **Valentin Amarie**, vicepreședinte al Consiliului Rectorilor, dl **Valentin Arion**, coordonatorul Oficiului Național TEMPUS în RM, reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, ministerelor de resort care au în subordinea lor universități, ai Consiliului Republican al Sindicatului Educației și Științei, ANOFM, Confederației Naționale a patronatelor, mediului de afaceri.

Discuțiile s-au axat pe două segmente importante ale domeniului educațional național: guvernarea universitară și autonomia universitară.

În această ordine de idei, dna **Loretta Handrabura**, a menționat că noile realități socio-economice, implicit cele educaționale, ne determină să reconceptualizăm participarea efectivă a studenților, cadrelor didactice, reprezentanților externi în actul de guvernare a instituției. Astfel, guvernarea universitară, presupune: un parteneriat al instituțiilor universitare cu mediul de afaceri; formarea și promovarea personalului managerial universitar; asigurarea dreptului de adoptare a deciziilor de către membrii structurii de guvernare etc.

Dl **John Reilly** și-a început expunerea prin a sublinia că instruirea (în engleză termenul *education* are un sens mai larg, însemnând *educație* propriu-zisă, dar și *instruire*) are o importanță fundamentală în guvernarea universitară. Tocmai de aceea se caută noi formule de guvernare universitară, pentru ca instruirea să atingă un nivel cât mai înalt, să reacționeze cât mai adecvat la provocările schimbătoare ale vieții. Un rol important în guvernarea universitară le revine studenților. În context, dânsul a ce-

rut aplauze de încurajare pentru studenții care au participat cu interes sporit la acest seminar.

Intrând în pânda subiectului, John Reilly a găsit necesar să facă o delimitare între noțiunile „gestionare”, „management”, „guvernare”, care adeseori se confundă. Guvernarea este puterea de decizie într-o universitate, managementul – realizarea deciziilor adoptate anterior, iar gestionarea – ansamblul de acțiuni zilnice care asigură bunul mers al vieții universitare.

Nu există un model de guvernare universitară general acceptat. E o noțiune complexă și delicată ce depinde de context – contextul social, cultural, politic, economic al unei țări. Guvernarea universitară din Marea Britanie, de exemplu, se va deosebi de cea din Republica Moldova. Dar vom găsi și esențe comune, dacă luăm în considerație menirea fundamentală a universităților – a pregăti cadre, specialiști apti de a răspunde cerințelor vremii, de a construi o societate bazată pe cunoștințe.

De ce subiectul guvernării universitare devine central în preocupările Uniunii Europene? Pentru că apar factori ce dic-

tează această preocupare: creșterea rapidă a numărului universităților, a costului studiilor, accentul pe modernizare, interesul pentru calitate și eficiență, cerințele pieței muncii (care conduc spre revizuirea programelor de învățământ), transferul prerogativelor și responsabilităților din cauza creșterii autonomiei instituționale.

Învățământul superior în Europa este finanțat în continuare de către stat, ceea ce face ca polemica în subiectul guvernării universitare să balanseze fin între regulare (control de stat) și delegare (autonomie). În această dihotomie s-a discutat aprins despre guvernarea în universitățile de stat și cele private din Republica Moldova.

Autonomia curriculară universitară, ca subtemă a guvernării, în multe țări în care se realizează proiecte/programe TEMPUS este limitată sau nici nu există. Este vorba însă și de autonomie în chestiuni legate de proprietăți, finanțe, număr de studenți, admitere, plata pentru studii, componența și sfera de competență a cadrelor de conducere.

A răsunat oarecum surprinzător ideea că guvernarea universitară cere o instruire specială a rectorilor, prorectorilor, decanilor, fapt ce nu are loc în toate țările din raza TEMPUS, inclusiv în Moldova. La noi „știința guvernării universitare” se învață pe teren, prin experiența curentă, din mers, cum s-ar spune.

În a doua parte a seminarului s-a purces la implementarea unui model de instruire a participanților la seminar. Divizați în grupuri a câte 7-8 persoane, ei urmau să-și exprime opinia comună în anumite chestiuni/teme. Bunăoară, la tema „Structuri de guvernare universitară” urmau să răspundă la următoarele întrebări: Cine/care organ/organe determină structurile de guvernare a universităților? Structura poate fi duală – adică să se formeze un Consiliu de Administrație și un corp academic de con-

ducere – Senat? În ce măsură sunt necesare facultățile, catedrele în varianta tradițională? Ar putea exista structuri mai adecvate pentru a pune în aplicare politica și misiunea academică a universității? etc.

Fiecare din cele 5 grupuri de participanți au expus opinii diferite, atmosfera în sală înviorându-se simțitor. De exemplu, potrivit participanților la seminar, noțiunea de guvernare universitară trebuie să includă mai multe entități – nu doar cadrele didactice și studenții, dar și piața muncii/agenții economici.

O altă idee s-a referit la esența noțiunii „masterat”. Acesta nu mai poate intra în noțiunea tradițională „facultate”, deoarece are un conținut științific-cognitiv mai larg. Se propune a forma structuri noi din câteva masterate cu o denumire în trendul zilei de azi: „Școala de excelență în masterat” etc.

S-a discutat interactiv și despre formarea unor Consilii Universitare, constituite din titulari ai universității respective, dar și reprezentanți ai diferitelor structuri publice. Acestea s-ar întruni 1-2 ori pe an pentru a examina situația universității, servind drept o punte de legătură între universitate și viața socială reală.

Mărțișoare...

pentru Catedra Stelei Balan

Catedra „Modelarea Confecțiilor din Țesături și Tricoturi” de altfel ca și celelalte catedre de la Facultatea de Industrie Ușoară, posedă un mare talent umanist, profesionist și social – de a ridica straturi întregi ale tineretului nostru la rang de cultură autentic europeană. Căci ce e mai important pentru om după alimentare dacă nu vestimentația? Iar dacă aceasta are un aspect grăitor în contextul civilizator al activității omului, înseamnă că nivelul nostru de cultură se află într-o ascendență care trebuie să ne bucure.

Or aspectul atrăgător al modelelor vestimentare cultivat în permanență la catedrele FIU, inclusiv la Catedra „Modelarea Confecțiilor din Țesături și Tricoturi”, condusă de distinsa Doamnă **Stela Balan**, s-a aflat alături de alte modele vestimentare la concursurile naționale și internaționale, iar aceasta ne demonstrează tocmai linia ascendentă europeană.

A modela înseamnă a crea. A crea, a proiecta mereu alte modele. Este o muncă științifică, este o cercetare largă a domeniului. Trebuie să fii la curent cu ceea ce se face în diferite țări în domeniul vestimentației, altfel zis să fii în pas cu moda.

Și această muncă de cercetare o depun Doamnele care formează colectivul profesoral al Catedrei „Modelarea Confecțiilor...”.

Dar ce înseamnă cercetarea științifică? Înseamnă desigur ridicarea nivelului didactic și menținerea lui la cote universitare înalte. Profesorul care cercetează va avea ce spune. Profesorul cercetător va avea ce scrie în cărțile de specialitate ca îndrumări metodice, studii, îmbogățindu-se astfel posibilitățile de dezvoltare a studenților. Tocmai de aceea prestigiul didactic și științific al Catedrei este bine cunoscut la noi în republică și în diferite universități de profil din străinătate.

Bucurați-ne în continuare, distinse Doamnel!

FIMCM: sondaj „Evaluarea lucrului îndrumătorului de grupă academică”

Se știe că îndrumătorul de grupă academică are un rol decisiv în trasarea unui fâgaș optim universitar pentru studenții anului întâi. Se știe că atunci când absolventul din învățământul pre-universitar, obișnuit cu răspunsurile zilnice la lecții, trece „hotarul” în sectorul universitar, unde nu mai este obligat să răspundă zilnic la lecții și înțelegând schimonosit noua situație, poate să se delase, iar delăsarea să-l ducă la restanțe cu toate consecințele neplăcute ale lor. De aceea îndrumătorul de grupă trebuie să conducă înțelept munca educativă astfel ca acest pericol de gradant la studii să nu apară.

Îndrumătorul de grupă trebuie deci să fie cât mai aproape de studenții încredințați, să se întâlnească aproape zilnic cu ei, ca să vadă la concert cum avansează fiecare student și, în primul rând, dacă frecvența regulat lecțiilor.

Dar nu e secret faptul că nu toți îndrumătorii de grupe academice sunt pătrunși de responsabilitatea cerută față de rolul lor educativ cu studenții anului I.

Pentru a ridica gradul de responsabilitate al îndrumătorului de grupă, decanul FIMCM, dl **Alexei Toca**, conf., dr., împreună cu membrii Comisiei pentru Managementul Calității condusă de dl **Victor Balan**, prodecan, conf., dr., au organizat un sondaj intitulat „Evaluarea lucrului îndrumătorului de grupă academică”.

Cine evaluează? Evaluează studenții! Deci situația e delicată. Delicată, dar posibilă și chiar benefică, deoarece mobilizează serios îndrumătorii de grupă, studenții și decanatul.

Sigur că într-un asemenea caz sondajul este anonim.

Decanul A. Toca răsfoiește câteva din fișele de răspuns la chestionar ale studenților. La întrebarea „Cunoașteți îndrumătorul de grupă?” un student scrie: „Dl Vitalie...”. Nu știe numele complet. Un alt student: „L-am

văzut la față...”. Altul scrie: „Îndrumătorul nostru caută să găsească o anumită abordare către fiecare student, el ne însuflă optimism, nu lasă pe nimeni fără atenție”. Un alt student scrie: „Îndrumătorul nostru este o persoană calmă, ceea ce însuflă încredere, are interes pentru noi, este predispus mereu de a ajuta studenții...”. Într-o fișă de răspuns citim: „Îndrumătorul nostru inspiră respect reciproc și sinceritate”. Un alt răspuns este formulat scurt: „E un îndrumător excelent”.

Din aceste aprecieri ale studenților transpare desigur chipul îndrumătorului și asta mișcă pe toți, lucrul se îmbunătățește.

Trebuie spus că ancheta elaborată de decanatul este foarte cuprinzătoare: 26 de întrebări și 5 moduri de apreciere pentru fiecare. Aceste 26 de întrebări vizează o gamă largă de aspecte subsumate ideii generale: „Cum trebuie să fie un îndrumător de grupă exemplar?”. Iată câteva formulări: „Obiectivele îndrumării au fost clar definite și realizate pe parcursul anului”; „Îndrumătorul se bazează pe interesele didactice și cotidiene ale studenților?”; „Îndrumătorul se interesează de frecvența studenților la orele de curs, seminare, laborator?”; „Îndrumătorul este deschis și binevoitor față de studenți?”; „Părinții Dvs. au făcut cunoștință cu îndrumătorul?” etc.

Toate răspunsurile anonime ale studenților pe fiecare grupă academică separat se sumează după gradul de apreciere/neapreciere într-un total general și se pun note. Notele arată clar „cine cum este” din îndrumătorii de grupe academice: notele variază între „10” și „3,82” etc.

În continuare aceste rezultate computerizate se trimit la catedre, unde într-o atmosferă colegială, dar exigentă se analizează între profesori.

Sondajul elaborat de decanatul FIMCM, din inițiativa decanului dlui A. Toca, este la sigur un factor educativ stimulator pentru toți: studenți, îndrumători de grupă, verigile conducătoare ale facultății.

Este o idee bună, ideea sondajelor de acest fel și poate fi recomandată cu încredere și altor facultăți.

Natalia Tîrziu, bursieră de merit-2010:

Avem nevoie de noi politici pentru tineret

Natalia Tîrziu, una dintre bursierii de merit-2010, studentă UTM, ne-a împărtășit câteva impresii în urma acestui concurs.

– A fost o competiție în care concurența s-a simțit foarte bine: printre bursierii de merit-2010 sunt persoane care scriu manuale, cărți de specialitate, unii cu peste 60 de articole științifice, activități extracurriculare etc. Printre câștigători, am întâlnit și viitori medici, pedagogi, agrarieni.

Despre sine spune că nu este genul de persoană care face zilnic doar naveta universitate-casă. Se implică și în diverse activități, care au un impact pozitiv și asupra dezvoltării sale personale.

– Sunt membră a Grupului Local BEST Chișinău, în cadrul căruia organizăm diverse evenimente pentru studenții de la Uni-

versitatea Tehnică a Moldovei, dar și pentru studenți din diferite țări ale Europei. Pe parcursul a patru evenimente am fost Responsabilă de Relații cu Companiile Media, iar acum suntem în pregătirea Cursului de Vară (Summer Course Brand your Product-Brand Yourself), al cărui coordonator sunt eu. Sunt și una din coordonatorii Clubului de Discuții Economice ASEM. De asemenea, sunt mentor al trei voluntari internaționali (un cuplu din Franța și o domnișoară din Germania), care au venit la noi să presteze servicii de voluntariat. Anterior am făcut voluntariat în domeniul protecției drepturilor copiilor. Particip la diverse seminare, traininguri, conferințe, intershipuri și fac încercări în jurnalismul cultural.

Are și un răspuns matur la întrebarea: „Dacă ai putea să schimbi ceva în sistemul educațional din R. Moldova sau în modul în care tinerii se implică în educația lor personală, cu ce ai începe?”

– Aș elabora noi politici de stat pentru tineret, care să urmărească lărgirea orizontului de oportunități și ocupații pentru tineri. Mulți dintre ei nu știu ce este un ONG, alții nu manifestă interes să afle ceva mai mult, să contribuie la prosperarea societății în care trăiesc. Pe această cale, aș promova interesele tinerilor, aș opta pentru mai multă transparență pentru organizațiile de tineret, ONG-uri și aș insista ca diversele programe cu caracter social și educațional să se organizeze și des-fășoare nu doar cu anumite ocazii sau de sărbători, cum se practică la ora actuală, dar permanent, pe tot parcursul anului.

În ceea ce privește planurile de viitor, aș vrea să am parte de o experiență europeană de management în industrie. Iar peste câțiva ani mă revăd din nou în Moldova, pentru că aș vrea să contribuie la prosperarea social-economică a țării mele, să creez noi locuri de muncă.

Mult succes și în continuare, dragă Nata!

11 fete și 2 băieți

Domnișoara Cristina Caraiman, monitoarea grupei academice „Inginerie și Management în industria Alimentară”, a. III, FTMIA, spune cu mândrie că cele 11 fete și 2 băieți ai grupei vor fi prima promoție în specialitatea dată.

Monitoarea constată cu mândrie că nota medie pe grupă este „9” – nivel care a fost posibil de atins prin studii zilnice asidue.

Și tot cu mândrie dra Crisitna susține că profesorii laudă... specialitatea grupei date pentru că aceasta conține atât inginerie propriu-zisă în industria alimentară, cât și economie/management, ceea ce le prezice acestor tineri locuri de muncă inclusiv la... cărma întreprinderilor.

De pe acum colegii săi manifestă interes și pentru activitatea extracurriculară, își dezvoltă simțul cetățenesc. Dra Caraiman, de exemplu, activează în cadrul unui ONG ce se preocupă de drepturile copilului. ONG-ul își are sediul în clădirea Guvernului.

Mulți studenți iau parte la organizarea diferitelor sondaje sociale, unde, precum se știe, se cere o muncă meticuloasă privind diferitele chestionări ale cetățenilor.

Studenta Victoria Malic subliniază solidaritatea ce domină între membrii grupei. Această trăsătură este foarte importantă sub aspect social, deoarece și

după absolvirea facultății va fi necesar să apară diferite parteneriate, doar economia de piață cere așa ceva pentru asigurarea succeselor.

Studenta Alina Cheptănaru evidențiază buna dezvoltare a relației student-profesor – o relație profund interesată în formarea tinerilor specialiști pentru industria alimentară.

Studenta Anișoara Bumbu întrevide clar caracterul managerial al viitoarei profesii. Ea își dă seama că orice întreprindere trebuie să-și găsească un asemenea loc pe piață, încât să aibă profit, să se dezvolte în continuare, deschizând mereu noi locuri de muncă.

Cu prilejul Zile Internaționale a Femeii – 8 martie, cei 2 băieți ai grupei au ținut să exprime frumoase cuvinte de felicitare pentru cele 11 colege ale lor.

Alexandru Popușoi notează frumusețea fizică a colegelor sale și, în special, frumusețea sufletească.

Iar Maxim Stețco se referă la atmosfera blândă, feminină pe care o emană fetele, în care ei, cei 2 băieți, se simt extrem de bine.

Reușita la nvățatură? E bună, căci te-ai simțit destul de stănjinit în fața fetelor dacă a-i merge prost cu lecțiile – ele întotdeauna sunt pregătite.

Ne-am convins: în această grupă domină o atmosferă tonică, pe care acești tineri știu să o creeze și să o mențină.

Femeia – profesionist în informare și documentare

Profesia bibliotecarului își trage soriginea din știință și erudiție. Îmbrățișată de-a lungul timpului de reprezentantele sexului frumos, ea și-a împlinit înfățișarea cu bunănotă, tandrețe, frumusețe. Astăzi la toate acestea se alătură facultățile specialistului în informare și documentare: competențe informatice, cultură informațională, receptivitate la schimbare etc.

Așa pot fi calificate și profesionistele Bibliotecii UTM, un colectiv de 53 persoane cu vârsta medie de 43 de ani, alcătuit preponderent din femei. Calitatea personalului este incontestabilă: 90,5% din bibliotecare au studii superioare, inclusiv 65% – studii superioare de specialitate; 36 dintre ele au obținut un grad de calificare.

Micul colectiv gestionează un fond documentar de 1,2 mil. u.m., ordonat pe colecții, genuri de documente, limbi, domenii ale științei, astfel încât să fie utilizat rapid și eficient.

Efortul personalului bibliotecii este orientat cu precădere spre acoperirea informațională a procesului didactic și de cercetare vizavi de cerințele de informare și lectură ale comunității universitare. Numărul de utilizatori serviți este de 21 mii; câte 2145 zilnic, cărora le sunt furnizate 3840 de publicații.

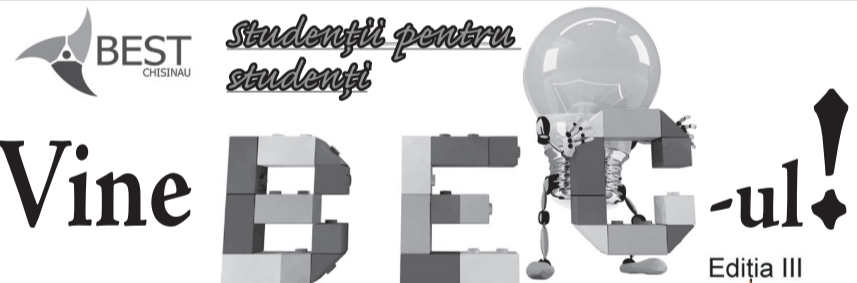
În sprijinul accesului la informație specialiștii bibliotecii au creat diverse instrumente de referință, se lucrează cu catedrele și profesorii, se fac investigații privind necesitățile informaționale, se studiază opiniile utilizatorilor despre bibliotecă, se organizează diverse manifestări culturale

educative. Prin expoziții de publicații, întâlniri cu savanți și oameni de cultură sunt marcate importante evenimente științifice și culturale.

Colaboratorii bibliotecii sunt antrenați într-o vastă activitate de cercetare științifică și bibliografică. Ei prezintă comunicări la Conferința științifică anuală a UTM (2004, 2007, 2008, 2010), conferințele Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova (ABRM), forumuri științifice internaționale de biblioteconomie și știința informării. Au fost elaborate lucrări bibliografice de amploare: „Publicațiile profesorilor și cercetătorilor UTM. 1964–2009”, „Inventarii UTM: bibliografia invențiilor. 1964–2004”, biobibliografii ale renumiților savanți: acad. Ion Bostan, dr. hab. Teodor Șișianu, dr. hab. Valeriu Dulgheru, dr. Alexandru Marin, dr. hab. Constantin Glușco, dr. Ion Samusi etc.

Un cuvânt aparte merită lucrătorii bibliotecii cu performanțe și atitudine deosebită pfață de muncă. Multstimetele Doamne E. Adașan, O. Cernev, D. Dabija, E. Dobrioglo, V. Giscă, V. Gordea, A. Ianachevici, V. Nastas, E. Necora, E. Plăcintă, L. Popov, T. Suman, A. Știrbu dau dovadă de o responsabilitate sporită, consacrare, spirit critic, capacitate de organizare. Produsele activității Dlor sunt evidente, fiind înalt apreciate de comunitatea universitară.

Cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii, Direcția Bibliotecii exprimă sincere mulțumiri întregului personal bibliotecar, dorindu-le prosperare în toate domeniile vieții.

BEST îți aduce o primăvară de neuit! În perioada **14-20 martie 2011** ai șansa să participi la cea de-a III-ea competiție inginerască BEC, organizată de **Grupul Local BEST Chișinău**.

BEC (BEST Engineering Competition) este o competiție inginerască de nivel local, organizată special pentru studenții UTM; include două concursuri – *Team Design* și *Case Study*.

Team Design este un concurs inventat pentru studenții a căror creativitate se descrie nu în cuvinte, ci în fapte: mai multe echipe elaborează din materiale neconvenționale (hârtie, carton, fructe) niște dispozitive care corespund unei sarcini anumite.

Case Study e o probă pentru cei care pot genera idei și gândi critic. Lucrând în echipă, ei trebuie să găsească o soluție creativă a unei probleme sau să elaboreze un proiect de succes.

Câștigătorii competițiilor vor participa la etapa internațională – *RoBEC (Romanian BEST Engineering Competition)*, unde vor concura cu participanții de la etapele si-

milare din România – Iași, Timișoara, Cluj-Napoca, Brașov, București. În acest an, ne bucurăm de desfășurarea RoBEC-ului pe **5-9 mai 2011**, la Chișinău. Premianții acestei etape vor pleca la *EBEC (European BEST Engineering Competition)*, care va avea loc la Istanbul, unde vor concura cu finaliști din toată Europa.

BEST (Board of European Students of Technology) este o organizație studentească de nivel european, apolitică și non-profit, care are ca scop facilitarea relației dintre studenți, companii și universități. BEST își propune să ofere oportunități de dezvoltare personală pentru viitorii ingineri, încurajează comunicarea și lucrul într-un mediu multicultural prin evenimentele pe care le organizează.

Vino cu noi! Nu rata șansa de a participa la cel mai tare eveniment al primăverii – BEC!

Pentru mai multe informații și aplicare accesează <http://www.best-chisinau.org/BEC> *BEC - Light up your mind!*

Echipa BEST Chișinău

ANUNȚ REDACȚIONAL

Te așteptăm în echipă!

Cititorii noștri fideli – studenți, profesori, colaboratori ai UTM, care doresc să scrie la ziarul „Mesager Universitar”, pot trimite un e-mail pe adresa electronică romelina@list.ru sau suna la tel: **48.83.57; 32.55.01**.

Te așteptăm să fii alături de noi! Te așteptăm să fii Mesagerul... generației tale!

Absolvenții noștri Nistor Grozavu: ieri – student la FCIM, azi – profesor la Paris

Viceprimarul municipiului Chișinău, dl Nistor Grozavu, fost excelent decan al Facultății de Urbanism și Arhitectură a UTM pe parcursul multor ani, are un minunat feitor cu același nume – Nistor Grozavu. Tatăl Nistor Grozavu și mama Maria Grozavu au o mândrie legitimă de fiul lor Nistor Grozavu. Totul e logic: o educație bună în familie întotdeauna va fi urmată de mândrie și bucurii. Da, fiul Nistor Grozavu astăzi e profesor la... Paris.

E un caz de-a dreptul uimitor, care însă devine oarecum frecvent. Și nu e unicul – avem deja mai multe exemple. Începem să ne obișnuim. Ceea ce înseamnă că universitățile noastre lucrează, că economia de piață și democrația ne îndeamnă la eforturi noi, că avem talente.

Un exemplu concludent – drumul parcurs de studentul de mai ieri al Facultății de Calculatoare, Informatică și Microelectronică, **Nistor Grozavu**.

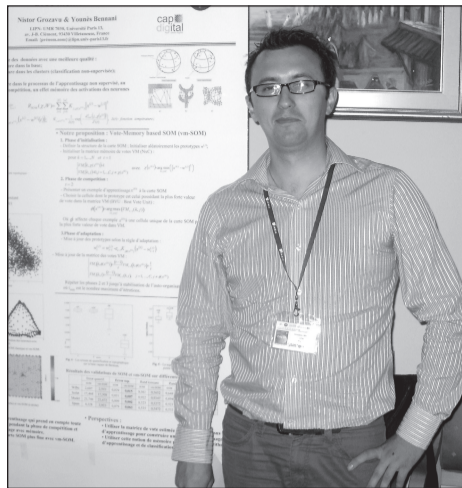
În perioada 2001-2005 și-a făcut studiile la Filiera Francofonă FCIM-UTM. Directorul Filierei Francofone – dl **Victor Șonțea**, decanul FCIM – dl **Ion Balmuş**, și mulți alți profesori ai noștri știu să însuflească tinerilor dragostea față de carte și să organizeze atmosfera didactică astfel ca orice student să se simtă la nivelul studenților europeni.

Teza de licență a absolventului Nistor Grozavu în domeniul „Inteligenței artificiale” este condusă de dl **Liviu Carcea**, conf., dr.

Dar iată că Agenția Universităților Francofone (AUF) anunță un concurs pentru studii de masterat la Universitatea Mediteraneană „Aix-Marseille 2”. Nistor Grozavu intră în concurs și reușește și, astfel, timp de un an studiază în orașul francez Marsilia în calitate de masterand-bursier al AUF.

În acest context, Nistor Grozavu menționează că diploma UTM a fost recunoscută fără nicio diferență. Un an de masterat trece desigur repede. Și tânărul a dorit să-și continue studiile la doctorat. Perseverența lui și-a atins scopul: pe baza CV-ului depus, Universitatea „Paris 13” l-a invitat la studii de doctorat! Aici studiază / cercetează în Laboratorul de Informatică sub conducerea științifică a profesorului Dr. **Younès Bennani**. Trei ani de cercetări se încununează cu susținerea în decembrie 2009 a unei teze în informatică pentru titlul de doctor în științe.

Teza de doctor se referă la același subiect pe care l-a cercetat încă la UTM, când a susținut și teza de licență sub conducerea dlui Liviu Carcea – „Inteligența artificială”. Mai exact, teza lui Nistor Grozavu sună astfel: „*Classification Topologique pondérée: approches modulaires, hybrides et collaboratives*” („*Clasificarea topologică ponderată: aplicații modulare hibride și colaborative*”). Este o lucrare privind manipularea bazelor de date pentru a extrage cunoștințe noi din imagini video, numerice sau de alt ordin. Observații: noi, oamenii, extragem cunoștințe din diferite sfere cu ajutorul creierului/neuronilor/inteligenței biologice. Dar, precum se vede, există și „inteligență artificială”, adică se dă o comandă

anume și calculatoarele (de fapt, e vorba de un grup de calculatoare!) vor extrage cunoștințele solicitate.

Că exemplu, Nistor Grozavu s-a referit la o bază de date vizuală. Cum să clasifici cu o doză mare de exactitate calitatea unei stații de turism? Au fost extrase din internet 20 de mii de fotografii și în acest fel s-a format o bază de date. Mai departe, calculatoarele au extras cunoștințele cerute prin sistemul de inteligență artificială. Însă calculatoarele nu vor lucra, dacă cercetătorul nu le va pune la dispoziție un mecanism, un sistem de căutare a informației vizuale. Un atare sistem de căutare a fost elaborat în timpul doctoratului de către Nistor Grozavu, el colaborând și cu o întreprindere specializată în informatică – „Thales”.

Deși pare o magie, uite că și calculatoarele au inteligență, iar proiectul (sistemul de căutare) elaborat de Nistor Grozavu, denumit foarte sugestiv – „**Infomagic**”, a fost brevetat ca invenție.

După susținerea tezei de doctor, Nistor Grozavu a dorit să aplice pentru un post de profesor la universitate. În Franța îți poți atinge un asemenea scop doar după ce depui dosarul la Ministerul Învățământului. Dosarul este examinat de către doi raportori, pe care nu-i cunoști, și aștepți avizul lor. În cazul dat avizul a fost pozitiv. Cu un asemenea aviz poți aplica în mai multe universități pentru post, ceea ce a și făcut absolventul UTM Nistor Grozavu. Și ce credeți? I s-au oferit posturi în tocmai 5 universități! Până la urmă, a ales să rămână tot la „Paris 13”, unde și-a luat și doctoratul.

Astăzi tânărul Nistor Grozavu este în post de profesor-cercetător universitar la Paris. Un succes notabil, desigur. Nu doar pentru el, ci și pentru FCIM, pentru UTM.

Prietena și viitoarea sa soție, dra **Nicolyta Rogovschi**, de asemenea absolventă a Filierei Francofone de la FCIM, este acum proaspătă profesoară-cercetător la „Paris-5”. Drumul parcurs este asemănător: de la licența la FCIM la masteratul și doctoratul în Franța, postul de profesor la Universitatea „Paris-5”. Un argument în plus că la UTM se face carte...

Facultatea și familia

Părinții la FCIM

La Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică (FCIM) a avut loc o ședință cu părinții studenților a. I. Asemenea adunări la FCIM, prin străduința și înțelepciunea pedagogică a decanatului și șefilor de catedră, se convoacă de două ori pe an – în noiembrie și februarie, acestea având efecte benefice în actul educațional al tinerei generații.

Dl **Radu Melnic**, prodecan, lector superior, consideră că adunările cu părinții sunt absolut necesare, mai cu seamă în contextul social de azi, când asupra tineretului influențează negativ prea mulți factori. De exemplu, discrepanța deseori excesivă între notele mari obținute în licee și mult mai mici – la facultate. Situația e demoralizatoare pentru unii studenți și supărătoare pentru părinți. Tocmai de aceea facultatea depune eforturi pentru organizarea unor întâlniri cu părinții, în cadrul cărora părțile implicate vor să lucreze astfel ca procesul didactic să nu sufere.

Adunarea părinților la care ne referim a fost convocată după sesiunea atestărilor intermediare, iar dialogul cu părinții a avut un obiect concret: notele.

Dl decan **Ion Balmuş** i-a familiarizat pe cei cca 200 de părinți prezenți la ședință cu situația generală a facultății, condițiile în care studenții își formează viitorul profesional: ce săli de studii sunt, ce tehnică se aplică în procesul didactic, ce cămine au studenții, cantine, bufete, terenuri și săli de sport etc.

După adunare, părinții s-au divizat în grupe pe criteriul catedrelor, unde șefii de catedre le-au vorbit despre viitoarea spe-

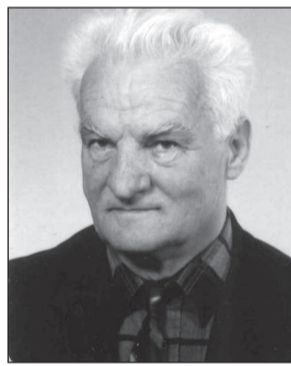
cialitate/profesie a studentului. De exemplu, la Catedra „Automatică și Tehnologii Informaționale” s-a menționat că firmele de profil (cca 7-8 în Chișinău) angajează cu succes absolvenții UTM, iar salariile sunt atractive. Studenții trebuie însă să muncească, mai ales să respecte frecvența. Frecvența cam suferă la anul I.

După adunările la catedre părinții au fost invitați în 16 săli mai mici, în corespondență cu numărul grupelor academice. Aici îndrumătorul de grupă a analizat situația reușitei fiecărui student, fiind de față și unii studenți. Părinții au aflat numărul concret de lipse la lecții, notele la fiecare disciplină, numărul de consultații și a orelor de educație (întâlnirile îndrumătorului de grupă cu studenții). Părinții și-au notat numerele de telefon, adresa facultății și a căminului, poșta electronică, pentru a contacta cu ușurință îndrumătorul de grupă și decanul.

La FCIM, ca de altfel și la alte facultăți, toți îndrumătorii de grupă au un spirit autentic pedagogic. Vom da câteva nume: **Vartolomeu Izvoianu, Vasile Moraru, Mihai Peareabinos, Victor Șonțea**, fost decan FCIM, **Sergiu Răilean, Gheorghe Ceban, Mihail Culev**. Acest spirit autentic pedagogic al îndrumătorilor de grupă se vede în atitudinea lor față de studenți și după ce aceștia promovează a. I. Îndrumătorii de grupă poartă o grijă permanentă pentru bunul mers al lucrurilor și în anii următori, până la absolvirea facultății.

Pedagogul autentic este pedagog ori când și oriunde, și asta se poate spune despre oricine din îndrumătorii de grupă de la FCIM.

Premiul „Academicianul Constantin Sibirschi” pentru savantul matematician Eugen Grebenicov

Pe 17 februarie a.c. cunoscutul savant matematician din Moscova, prof. **Eugen Grebenicov**, membru de onoare al AȘM, Doctor Honoris Causa al UTM, originar din Moldova, a fost omagiat

de comunitatea științifică autohtonă și, în primul rând, de breasla de matematicieni, cu prilejul înmănării Domniei sale a **Premiului „Academicianul Constantin Sibirschi”**.

Distincția a fost înțiată în 1999 de Organizația neguvernamentală „Academicianul Constantin Sibirschi”, fondată de membrii familiei regretatului savant și colaboratori ai Institutului de Matematică și Informatică al AȘM. Premiul se acordă pentru cele mai remarcabile lucrări în domeniul matematicii și aplicațiilor ei.

Eugen Grebenicov a devenit cel de-al 11-lea laureat al celei mai înalte distincții a societății matematicienilor din Moldova pentru rezultatele sale excepționale, înregistrate pe parcursul unei cariere științifice fulminante de peste 55 de ani. Specialist de talie mondială în domeniul matematicii (teoriei oscilațiilor neliniare, modelării ma-

tematice), a obținut rezultate fundamentale cu aplicații deosebit de importante în mecanica celestă, geodezia cosmică, fizica nucleară, și, în mod special, în cucerirea cosmosului de către om.

Teoria ecuațiilor diferențiale și mecanica neliniară, în particular dinamica cosmică, au devenit preocupările esențiale de cercetare ale tânărului savant: la 25 de ani devine doctor, la 35 – doctor habilitat în științe fizico-matematice. Rezultatele sale științifice s-au materializat în cca 30 de monografii și peste 300 de publicații. A lucrat alături de marii matematicieni sovietici, care au asigurat realizarea zborurilor cosmice. Unul dintre remarcabilele sale rezultate a condus la revoluționizarea metodei de calcul a orbitelor navelor spațiale. O contribuție deosebită a adus savantul și la dezvoltarea tehnicii de calcul performante.

Prof. Grebenicov a creat o veritabilă școală matematică – a crescut și a educat peste 40 de doctori în științe, care astăzi lucrează în diferite state ale lumii. Este enorm și numărul studenților și tinerilor cercetători din RM, pe care pământeanul nostru i-a ajutat, i-a încurajat și i-a susținut.

De drept omagiu aportului savantului matematician Eugen Grebenicov în știință, Comitetul Internațional de Astronomie a conferit unei planete mici din sistemul solar numele „Grebenicov”. De altfel, doar 12 români celebri, printre care Mihai Eminescu, George Enescu, Constantin Brâncuși, au numele eternizate pe firmamentul bolții cerești.

Petru Chiriac - 60

Afirmăm cu mândrie că dl **Petru Chiriac**, vicepreședintele Confederației Naționale a Sindicatelor din RM, este absolvent al UTM, la momentul absolvirii (1981) – Institutul Politehnic din Chișinău. În această instituție prestigioasă și-a început activitatea și cariera de lider sindical, făcându-și studiile la Facultatea de Energetică. S-a manifestat ca un tânăr activ, cucerindu-și autoritatea prin silința la învățătură. În ianuarie 1978 a fost ales vicepreședinte, iar în 1980 – președinte al Comitetului sindical al studenților Institutului Politehnic.

O contribuție deosebită a adus-o la organizarea tratamentului și odihnei salariaților și tineretului studios. Comitetul sindical a participat nemijlocit la construcția și darea în exploatare a bazei de odihnă „Andrieș” din s. Condrîța și a sanatoriului-proflactoriu „Politehnic”. Comitetul sindical studențesc, de comun acord cu Rectoratul, participau activ la pregătirea către sezonul estival a bazei de odihnă „Poli-

tehnic” din Zatoca, regiunea Odesa.

Încă de pe atunci s-a dovedit a fi un bun organizator al activităților cultural-educative. Se implica în organizarea spartachiadelor sportive pentru studenți și angajați – 7 Festivaluri internaționale cu genericul „Primăvara politehnicienilor”, cu participarea colectivilor artistice de studenți din instituțiile înrudite ale ex-URSS. La inițiativa sa, anual se organizau concursuri între locatarii căminelor studențești – „Cel mai bun cămin”, „Cel mai bun etaj”, „Cea mai exemplară odaie”.

După absolvirea institutului, a activat ca lector superior. În 1981 a fost ales în funcția de vicepreședinte al Comitetului sindical al angajaților institutului. În acest post a depus eforturi considerabile pentru soluționarea condițiilor de trai a tinerilor specialiști, ulterior ei devenind cadre didactice de bază ale UTM.

Peste 4 ani a fost avansat în funcția de instructor al secției organizatorice a Comitetului Republican al Sindicatului lucrătorilor din Învățământul Public și Știință. Experiența acumulată și calitățile manageriale i-au permis să câștige încrederea celor peste 150000

de membri de sindicat din învățământ. Pe parcursul următorilor opt ani a activat în diferite posturi de conducere ale Sindicatului de ramură. Grație eforturilor sale, în 1991 a fost semnat primul în republică Contract colectiv de muncă în domeniul învățământului.

În 1997 Sindicatul de ramură a obținut afilierea la Internaționala Educație. Astfel, a fost pus începutul unei noi colaborări internaționale, care i-a permis să acumuleze experiența și să taseze noi idei pentru activitatea sindicală autohtonă. Peste 7 ani, aflându-se în fruntea Confederației Sindicatelor din Moldova, a prezentat interesele sindicatelor de ramură din țară în cadrul negocierilor cu Guvernul. Acțiunile de protest organizate cu participarea în masă a membrilor de sindicat i-au călț caracterul în continuare, fapt ce s-a soldat cu îmbunătățirea remunerării muncii angajaților din sfera bugetară: s-au lichidat restanțele la salarii, s-au

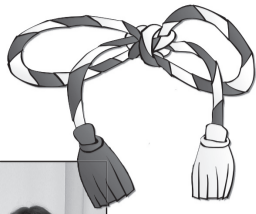
introdus iar apoi s-au majorat indemnizațiile pentru cadrele cu grade științifice, la fel și bursele studenților.

La ora actuală îl preocupă în special problemele social-economice, protecția muncii angajaților, utilizarea forței de muncă, angajarea șomerilor, educația sindicală. Promovează importante proiecte naționale, prin care tinde să contribuie la diminuarea nivelului economiei tenebre și a migrației forței de muncă. La insistența sa, au fost introduse modificări în legislația cu privire la securitatea muncii, care sunt în favoarea angajaților.

La această onorabilă răspântie de ani, Vă dorim ca succesul să vă însoțească și în continuare, alături de recunoștința, respectul și susținerea maselor largi ale specialiștilor din întreaga țară.

Ion Bostan,
rector al UTM, academician

Un Departament... al Femeilor

Resurse Umane, Secretariat și Relații cu Publicul. Printre atâtea și atâtea subdiviziuni universitare – iată și un Departament aproape în totalitate... al femeilor. Doar în vârful acestei culmi stă un bărbat – dl **Nicolae Mogoreanu**, conf., dr., fost decan. În rest, ființe gingașe, plâpânde – femei, femei, care țin piept unui suvoi abundent, mereu în mișcare – cadrele.

Nadejda Martin, Raisa Iușca, Claudia Tatarova, Marina Tăbăcaru, Corina Mardari, Maria Rusu, Maria Dreahlă... În total – 16 doamne. Doar 16 perechi de aripi, care

reușesc să mențină vivacitatea acestui mare organism pre nume Universitatea Tehnică, asigurându-l în permanență cu cadrele necesare.

Relațiile cu publicul – o muncă ce-ți evaluează în permanență capacitatea de putere, rafinamentul și discreția. Nu e pe potriva oricui. Rezistă doar cei cu o personalitate puternică și elevată. Poate tocmai de aceea a fost încredințată... femeilor.

Vă dorim o veșnică primăvară în suflet, dragele noastre!

Mărtisoare Finanțe – nemuritoare române

Și într-o universitate de profil tehnic se cântă române. Nemuritoare române... despre finanțe. La UTM, rolul de dirijor îi revine dnei **Svetlana Gârlea**, cu o orchestră de 18 instrumentiste în subordine. Virtuozitatea lor se manifestă cu precădere în cântecul cifrelor, de o sonoritate aparte la început de lună, când se achită salariile. Dar și pe tot parcursul anului – trudesc cu răvnă la calculul și evidența bunurilor finan-

ciare și materiale ale universității. Încasări, plăți, decontări, evaluări, dări de seamă, rapoarte financiare. Cifrele le țin ochii mereu ațintiți în monitorul calculatorului – informatizarea a pășit larg și în contabilitate, pe de o parte facilitând munca acestor distinsse doamne, iar pe de alta – impunându-le sedentarismul.

Le mulțumim pentru muncă, pentru grijă, pentru pedantism și meticulozitate. Și pentru dulcile, faimoasele, irepetabilele române...

Formarea formatorilor

Antreprenoriat. Inițierea afacerii

de piață orice specialist va privi viața sub aspect managerial, eventual și de afaceri.

„Entranse 2 Your Business” este un proiect larg, el va forma incubatoare de afaceri și în alte regiuni ale republicii, iar apoi va monitoriza dezvoltarea antreprenorilor formați prin aceste incubatoare, astfel ca ei să meargă sigur în afaceri, dezvoltând economia, deschizând tot mai multe locuri de muncă și contracarând astfel exodul persoanelor apte de muncă spre alte țări.

Proiectul norvegian planifică înființarea a 7 incubatoare de pregătire a antreprenorilor, cu o bună legătură și cu administrația publică locală, astfel ca dezvoltarea economică să cunoască o ascendență și în alte părți ale Moldovei, nu doar la Chișinău și alte câteva orașe mai mari, dar și în mai multe localități rurale.

Norvegia, în cazul dat, se afirmă ca donator al RM, iar interesul pentru dezvoltarea antreprenoriatului în Moldova are logica economiei de piață, care spune că trebuie să ajuți să crească economic și alte țări ca să poți avea un parteneriat comercial sigur pe piață. Or acest parteneriat cere mai mulți subiecți pe piață.

La inițiativa dnei **Larisa Bugaian**, prorector pentru studii de masterat și doctorat, prof. univ., dr. hab., în perioada 17-27 ianuarie 2011 la UTM s-a desfășurat un important curs de pregătire practică a formatorilor cu genericul „Antreprenoriat. Inițierea afacerii” pentru tinerii profesori și doctoranzi de la UTM, ASEM, UASM și UCCM.

Cursul s-a încadrat într-un proiect TEMPUS – JPHE5-144544-2008 – „Dezvoltarea parteneriatului cu întreprinderile din Republica Moldova” și proiectul „Entranse 2 Your Business” („Infrastructura de dezvoltare a antreprenoriatului și IMM în Republica Moldova”), finanțat de Guvernul Norvegiei și implementat de Institutul de Cercetări Științifice SINTEF. Proiectul norvegian are ca obiectiv de bază promovarea bunelor practici de afaceri în Moldova prin susținerea dezvoltării IMM, creșterea nivelului de plasare a antreprenorilor în câmpul muncii și respectiv sporirea locurilor noi de muncă prin reducerea sărăciei și susținerea sectorului de dezvoltare a IMM în Republica Moldova și totodată administrează un incubator-pilot de afaceri în or. Soroca.

Dl **Gunnar Due-Gundersen**, director de program „Entranse 2 Your Business”, spune că scopul acestui curs la UTM este de a forma formatori. Se predau anumite cunoștințe economico-manageriale profesorilor, doctoranzilor, care ulterior vor transmite aceste cunoștințe studenților, antreprenorilor începători.

Dna **Carolina Lozovanu**, dr., conf. univ., șef-adjunct al Departamentului Didactico-Metodic, ciclul II, Masterat, UTM, a menționat că acest curs a reprezentat o continuare a pregătirii inițiale a formatorilor organizat la finele anului 2009 în cadrul proiectului TEMPUS și a avut ca scop prezentarea aspectelor practice ale domeniilor studiate anterior. Cursul a vizat așa domeniul, precum marketing și tehnici eficiente de vânzări, management financiar, taxe și impozite, legislația muncii, acces la finanțare și programe de susținere economică, planificare și strategie, proprietate intelectuală și bunele practici ale afacerilor noi de succes. Cursurile au fost asigurate de specialiști cu experiență în domeniu, care și-au împărtășit experiența

acumulată pe parcursul activității Dumnealor în diverse proiecte, sectoare ale economiei naționale. Este vorba de **Iulia Iabanji**, director ODIMM, **Gunnar Due-Gundersen**, director Entranse, **Lucia Ușurelu**, vicedirector Entranse, **Ion Lupașcu**, jurist specializat în probleme de înființare a întreprinderilor și soluționare a litigiilor, **Iurie Ușurelu**, specialist în marketing, **Aurelia Litvin**, ACAP, **Zinaida Popov**, jurist specializat în problemele legislației muncii și managementul resurselor umane, precum și specialiști din cadrul AGEPI. Cunoștințele obținute vor permite de a perfecționa cursul predat pentru studenții, care doresc obținerea cunoștințelor în domeniul antreprenoriatului.

Dna **Lucia Ușurelu**, director general al proiectului „Entranse 2 Your Business”, ne-a informat că Ministerul Economiei și Comerțului al RM și Organizația pentru Dezvolta-

rea sectorului Întreprinderi Mici și Mijlocii (ODIMM) au găsit necesar ca prin proiectul norvegian respectiv să se dezvolte un incubator-pilot de afaceri anume la Soroca, unde aspectul economic e mai bine dezvoltat decât în alte regiuni ale RM: industria alimentară, de textile, pielărie etc. Acest incubator a avut succese didactice bune – el a realizat deja 17 antreprenoriate, trezind interesul universităților care au componenta economică, inclusiv UTM. Astfel se explică și diseminarea experienței incubatorului-pilot de la Soroca la Chișinău prin organizarea acestui seminar de la UTM pentru formarea formatorilor în materie de antreprenoriat. De altfel, cunoștințele în materie de antreprenoriat trebuie să fie predate în toate universitățile, indiferent de prezența componentei economice, deoarece în economia

AURELIA RĂU

FEIERIE TRISTĂ

Ninge blând cu triste amintiri,
Cu lacrimi din șoapte, cu tandre iubiri,
Suspine prelungi îmi dezlănțuie gândul,
Depart, departe, departe-i colindul.

Ninge atât de năvalnic și lin,
În cuget și-n suflet e-amar de pelin,
Refrenul colindului astăzi răsună,
Se-atinge nostalgic de-a inimii strună.

Ninge, ninge cu dor la hotar,
Stelele-n noapte se sting și dispar,
Rămâne iubirea o taină de vis,
O floare uitată în Paradis.

NICOLAE MINCIUNĂ

PARFUM DE FEMEIE

Parfum târziu de mamă –
De pâine coaptă pe vatră,
De lacrimi ascunse-n năframă –
De așteptare.
Parfum de iubită –
De raze de soare,
De sân copt, de floare;
În iarba înaltă
Iubire, trăire, sărut și-mbrățișare –
Trup gol...
Ah, Doamne, simt cum devin
Cheia sol
A portativului iubirii de femeie!

RITA PROCA

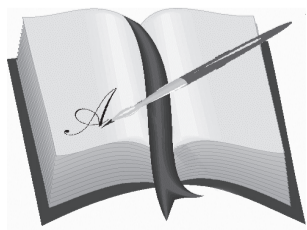
MI-E DOR...

Mi-e dor, mi-e dor de tine, mamă,
Mi-e dor de casa părintească,
Mi-e dor de floarea cea crescută-n grabă
Și de-a ta căldură sufletească.

Mi-e dor de pomii cei în floare,
Ce-n fața casei bravi creșteau,
Mi-e dor de razele de soare,
Ce-n copilărie gingaș ne-ncălzeau.

Mi-e dor de școala mea natală,
De prima bancă și de profesoara mea
Ce ne-aștepta și ne iubea ca mama,
Demult, demult nu m-am văzut cu ea.

Mi-e dor, mi-e dor de-acea copilărie,
Ce am trăit-o fără griji,
Mi-e dor de prima întâlnire,
De prim frumos fior încet șoptit.

Cenaclul literar „Ora de vârf”

DUMITRU UȘTEȚCHI PE VALUL SORTII

Ocean, în albe spume,
Eu, purtat de-al sortii val,
Am tot rătăcit prin lume,
Barca m-a adus la mal.

Pomenit printre nisipuri,
Copleșit de fericire,
Să-mi pun viața în pericol,
Pentru-o clipă de iubire.

Sunt o frunză ruginită,
Dintr-un pom la cer urcat,
Cu tulpina numai răni,
Dar cu gândul îm-pă-cat.

Mi s-au rătăcit în cap,
litere și paranteze,
verbul mi-a rămas fidel,
L-am deprins să nu trădeze.

CONSTANTIN BODIU MEDITAȚII

Alei pline de frunze,
Scaune reci și pustii,
Nimicul în mine pătrunde,
Ca frigul toamnei târzii...
Sunt liber și totuși legat,
Sunt pasăre-n zbor infinit,
Sunt piatră grea de păcat,
Sunt dragoste fără sfârșit.
Sunt om fără glas ce vorbește,
Cu tăcerea de plumb înrudit,
Sunt ploaia ce-ți umezește
Chipul mult prea iubit.
Sunt strigăt brutal și tăcere,
Sunt primul surâs de copil,
Sunt ură, sunt și plăcere,
Sunt mândru, dar și umil,
Sunt dor și speranță, ardoare,
Sunt vânt fără stăpân,
Sunt prețul fără valoare,
Sunt bucurie și chin.
Sunt soare și umbră-n amestec,
Sunt viață și moarte egal,
Sunt tot și nimic și e lesne
Să FIU și să nu... ideal.

MIHAI POTOROACĂ

CHINUL DRAGOSTEI

Prin albul ceții, dimineața,
Străbate-un iz amăgitor,
Iar pe tristețea de pe față
Aleargă soarta cu-n fior.

Prin parcul vieții, ca un roi
Trece o fată preafrumoasă,
Zburând ca dragostea, din ploi
Ea se așează la o masă.

În liniștea mortală-a verii
Și în tăcerea dragostei,
Ea stă în parc în centrul serii
Și-așteaptă clipa dragostei.

E-ndrăgostită de Luceafăr ...
E-ndrăgostită de o Stea ...
Iubirea ei e ca un nufăr,
Pe care nu-l poate avea.

ION COZMA

PRIVESC SPRE TINE, MAMĂ...

Privesc spre tine, mamă,
Privesc în orice zi,
Privesc și nu mă satur
Să te privesc, – Tu știi...

În veci pe tine, mamă,
În veci te voi privi,
În veci pe tine, mamă,
În veci te voi iubi...

Și dacă soarta crudă
În orb mă va schimba,
Îmi voi aduce aminte
Cum te priveam cândva...

NINA BEJAN

Nu, nu mi-e groază de ploii!
De visăm împreună la geam,
De spală iubirea din noi

Nu, nu mi-e teamă de tăceri!
De nu vei mai fi și mâine,
De mă voi trece în ieri

Mi-e frică de singurătate ...
Când merg sub ploaie în zi
Și stau tăcută în noapte.

ZINAIDA STRATAN

Golurile-n cer se adună
și fac revoluție,
scandeață ceva în surdina,
cerând contribuție.
Spun că, dacă se-amână
revendicările,
își vor expune cu fermitate
toate părerile...
Golurile nasc o substanță
asemeni cu aerul,
ele păstrează intacte
Speranța și Farmecul.
Golurile cer împliniri
substanțiale
pe perimetrul menirii
existențiale...

NADEJDA USATĂI

IUBESC

Aud cum plouă... mă trezesc,
Mă uit pe geam... nu te zăresc,
Mai stau puțin, apoi mă culc,
Și te visez... să nu te uit.

Aud ... cum frunzele foșnesc,
Se-ascund si-n taină ne vorbesc,
Trag aer ... simt al lui parfum,
Î-i simt respirul, e pe drum.

Simt cum pătrunde un fior,
În pieptu-încorsetat... de dor,
Și nu cedez până nu gădesc,
Mult așteptatul „te iubesc”.

Că nu suntem pereche bună,
Să-ncerce cineva să-mi spună,
Viața mi-i dată s-o trăiesc ...
Potop să fie... pot... iubesc.

DOR

Mi-i dor de tine mamă,
De plaiul strămoșesc,
De casa ... părintească,
De tot ce-i românesc.

Eu știu ce soi de piatră,
Pe suflet greu te-apasă,
E-un dor de nedescris,
Că fiica... nu-i... acasă.

Îl văd pe Tata-n prag,
E rău bătut... de soartă,
Și pe furiș... cum plânge,
Tot așteptând la poartă.

VICTOR COBZAC

PRUTULE

Prutule cu apă lină,
Curgi la vale prin grădină,
Vin să beau din apa ta,
Cu toată ... fa-mi-lia.

Prutule, Prutule drag,
Curgi aproape că prin prag,
Să-mi spal fața-n apa ta,
Cu toată... fa-mi-lia.

Prutule, bătrâne Prut,
Curgi prin mine că-s durut,
Să mă scald în apa ta,
Cu toată ... fa-mi-lia.

Prutule cu maluri verzi,
Curgi pe unde singur crezi,
Să privesc la apa ta,
Cu toată... fa-mi-lia.

Prutule, mai curgi odată,
Pentru Mamă, pentru Tată,
Mai spre mine curgi de poți,
Curgi pentru românii toți.

Orientare profesională

Târgul locurilor de muncă-2011: Încă un pas înainte

După ce pe la toate blocurile de studii din cele trei campusuri ale UTM – Centru, Botanica, și Râșcani – a fost organizată o largă popularizare printre studenții din anii de absolvire și printre agenții economici din Chișinău și din teritoriul de a participa la Târgul locurilor de muncă, iată că pe 18 ianuarie 2011 aflorul în holurile celor 3 blocuri de studii din campusul Râșcani la ora 10.00 era deja destul de mare, mult mai mare față de anul trecut.

Interesați în angajarea unor tineri absolvenți-ingineri cu o pregătire bună, la târg au venit de cu vreme peste 70 de reprezentanți ai firmelor, întreprinderilor, organizațiilor din Chișinău, Bălți, Ungheni, Cahul, Soroca, Comrat și unele centre raionale. Centrul Național de Informare și Orientare Profesională al UTM – CENIOP a depus împreună cu decanatele o muncă prealabilă consistentă de informare a agenților economici din RM privind târgul dat. Până a se fi aranjat mesele și diferitele materiale de publicitate în holurile celor 3 blocuri de studii din campusul Râșcani, studenții din anii terminali, cu frecvență la zi și cu frecvență redusă au fost invitați în aula mare nr. 5/1 a FIMM pentru o scurtă instrucțiune privind desfășurarea Târgului.

Dl **Valentin Amariei**, prorector pentru formarea continuă și relații internaționale UTM, conf., dr., le-a spus studenților că Târgul locurilor de muncă este, de fapt, un moment crucial în biografia lor. Pentru asta au învățat la facultate – ca să vină acum momentul încadrării în muncă poate la un loc merit pentru toată viață. Studenții au fost îndemnați să negocieze cu angajatorii cu multă precauție, să cântărească bine toate aspectele: salariul, locul de trai, condițiile de muncă etc.

Dna **Raisa Dogaru**, vicedirector al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă – ANOFM, i-a felicitat pe studenții din anul terminal cu prilejul unui asemenea eveniment important în viața lor, când începe de fapt drumul carierei. Dânsa le-a explicat studenților cum pot accesa adresa electronică a ANOFM pentru a afla despre locurile vacante ingineresti la întreprinderile mai mari sau mai mici din RM.

După care studenții au coborât în holurile blocurilor de studii, unde la mesele aranjate îi așteptau reprezentanții angajatorilor. Au fost propuse peste 500 de locuri de muncă. Studenții au purtat negocieri pe parcursul a cca trei ore. Mulți dintre ei aveau CV-urile pregătite în prealabil, pe care angajatorii le-au examinat cu atenție, pentru a afla ce și cum au învățat acești tineri pe parcursul anilor universitari și dacă vor putea face față la locul de muncă în întreprinderea respectivă. În cazul în care studentul și angajatorul ajungeau la un numitor comun, CV-ul rămânea la angajator, pentru ca ulterior locul de muncă să fie garantat.

Ca exemplu am luat masa pe care se afla inscripția „Escomontaj”. Reprezentantul firmei, dl **Victor Lupașcu**, ne spune că întreprinderea dată se ocupă cu proiecta-

rea sistemelor electrice. Aproximativ 30 de studenți au manifestat interes pentru locuri de muncă la „Escomontaj”. Negocierile au decurs destul de minuțios, axându-se în special pe aspectul salariului și cerințelor de muncă. Din cei 30 de studenți-negociatori noi am selectat 10, ne-a spus dl Lupașcu. Precum se vede, cerințele față de calitatea pregătirii absolvenților sunt înalte, iar selecția este riguroasă.

La finalul Târgului s-au desfășurat „Mese rotunde”, în cadrul cărora decanii au expus anumite aspecte privind specialitățile, iar angajatorii au specificat anumite prezumții privind calitatea pregătirii tinerilor absolvenți. S-a subliniat că pregătirea specifică, mai îngustă pentru o întreprindere sau alta poate fi realizată printr-o colaborare strânsă, deschisă, concretă cu facultatea. Decanul FCIM dl **Ion Balmuș**, a subliniat exemplul legăturii cu anumite firme („Trimetrica”, „Allied Tes-

ting” etc.). Acestea au deschis la FCIM laboratoare specializate, trimit specialiști pentru a preda cursuri specializate înguste și astfel la absolvire își iau licențierea/masteranzii pe care i-au și pregătit anterior.

În cadrul „Meselor rotunde”, iar ulterior și în ședința Consiliului de Administrație al UTM, care a analizat desfășurarea Târgului, a ieșit la iveală un aspect oarecum nou. Catedrele de specialitate de la facultăți trebuie să țină la evidență situația socială a absolvenților: unde s-au angajat, dacă încă mai sunt în căutarea unui loc de muncă. Vorba e că și după târg unii agenți economici caută tineri absolvenți UTM pentru anumite locuri vacante apărute între timp. O asemenea evidență ar sugera catedrelor informații privind rezervele de locuri vacante pentru specialitățile existente sau eventual pentru deschiderea unor noi specialități.

Târgul a demonstrat că și întreprinderile din Transnistria se adresează tot mai intens la UTM cu cereri de tineri absolvenți-ingineri. Acest fapt trebuie luat în considerație la planificări.

CENIOP a deschis pe site-ul său un așa numit „Târg virtual al locurilor de muncă”. Acesta este disponibil pe parcursul anului și conține informații multiple privind tema locurilor de muncă pentru tinerii specialiști-ingineri.

Târgul locurilor de muncă, organizat de CENIOP cu ajutorul decanatelor în ianuarie 2011, a făcut încă un pas înainte pe linia „Universitate – mediul economic”, în contextul reformelor didactice prevăzute și de Procesul Bologna.

Mărtisoare... pentru administratoare

Cine întreține curățenia și ordinea? La această întrebare răspunsurile vor veni din mai multe direcții, în cazul dat însă este vorba de Doamnele administratoare de la blocurile de studii și cămine.

Dna **Emilia Filipov**, directoarea orașelului studentesc, ne spune că ordinea și curățenia pe culoare, în aule, cămine, holuri – peste tot, constituie o condiție primordială pentru buna desfășurare a activității universitare. Iar dereticătoarele – câte cca 30 în blocurile mari sau câte 2-5 în cele mai mici, sunt persoanele care dețin cheia acestei responsabilități. Și ele se achită cu brio de această misiune.

În afara de curățenie, cele 21 de administratoare sunt responsabile de întreținerea

în ordine a mobilierului, inventarului, a tuturor bunurilor materiale ce se află în bloc, astfel ca studentul să aibă condiții bune pentru trai și munca de studii.

În sânul acestui colectiv auxiliar, cum se numește oficial, domină o atmosferă reciproc respectuoasă, fiecare își știe locul de muncă, se achită conștiincios de misiunea sa. Deci și atmosfera bună de aici contribuie la menținerea atmosferei generale pe întreaga universitate. „Respectă munca dereticătoarei!” – este un motto pe care trebuie să-l reactualizăm permanent, conștientizând importanța acestei munci, inclusiv pentru sănătatea noastră.

Mulțumim pentru muncă, stimate Doamne!

Sergiu Andrievschi – 70

S-a născut pe 17 februarie 1941 în s. Cosăuți, r-nul Soroca. După absolvirea școlii medii își continuă studiile la Institutul Agricol din Chișinău, specialitatea inginer mecanic (1957-1962), apoi la Institutul de Construcții și Drumuri din or. Usti-Camenogorsk (1964-1966).

Din 1967 până în prezent – Institutul Politehnic Chișinău, actualmente Universitatea Tehnică a Moldovei, parcurgând funcțiile de la lector asistent până la conferențiar universitar.

Pe parcursul a peste 40 ani, a ocupat funcțiile de prodecan al Facultății de Urbanism și Arhitectură (1982-1983), Șef Catedra „Mașini și mecanisme de construcție” (1991-1993) etc. demonstrând profesionalism, disciplină în muncă și creativitate.

În toate funcțiile exercitate s-a manifestat ca un cadru didactic cu o calificare de cea mai înaltă probă, un remarcabil cercetător științific și inventator, participant activ la multiple manifestări didactice-științifice din țară și de peste hotare.

După susținerea tezei de doctor în științe tehnice în anul 1985 la Institutul de Construcție a Drumurilor Auto or. Moscova, își apro-

fundează cercetările la tematica „Intensificarea procesului de amestecare în malaxoarele cu organe de lucru în formă de bare”. Este autorul monografiei la subiectul menționat (2008), pregătește teza de doctor habilitat în științe tehnice. A elaborat și publicat peste 150 de publicații științifice și comunicări la diferite simpozioane și conferințe naționale și internaționale, inclusiv cea mai mare parte din materialele didactice de la Catedra Căi Ferate, Drumuri și Poduri (îndrumări metodice pentru lucrările de proiectare, de laborator, practice, manuale, etc. mai multe de 15), a obținut peste 50 brevete de invenții etc.

În semn de apreciere a calităților sale didactice, științifice și de creativitate, a fost decorat cu 5 medalii de aur, argint și bronz, zeci pe diplome pentru participare la diverse expoziții naționale și internaționale cu brevetele sale, a fost menționat cu diplome ca cel mai bun cadru didactic, cercetător și inventator de Senatul UTM etc.

Datorită calităților sale umane și profesionale deosebite, se prezintă ca o personalitate de care colectivul are și va avea nevoie mai mulți ani. Colectivul de cadre didactice și studenții drumari și mecanici adresează dlui Andrievschi Sergiu, conferențiar universitar, doctor, cele mai sincere felicitări și urări de bine, multă sănătate și puteri în muncă, fericire și succes.

La mulți ani!

Catedra CFDP, FUA

Sport

Felicităm echipa UTM la tenis de masă

Cu ocazia clasării pe locul I la Universiada Republicană a cadrelor didactice din instituțiile de învățământ superior din Moldova, organizată de Federația Sportului Universitar din RM.

Campioni din partea UTM au devenit: **Tatiana Cristea** – inginer coordonator SAG, **Zinaida Bratu** – lector superior Catedra de Educație Fizică, **Nicolae Țurcanu** – decan FIEB, prof. univ., **Valentin Olaru** – șef CC FUA, lector superior CFDP, **Valeriu Odanic** – lector superior.

Editor – Universitatea Tehnică a Moldovei.

Echipe redacției: Marina Romanciuc (redactor-șef) – 69177121, Leonid Busuioc (corespondent) – 32-55-01, Dorian Saranciuc (fotograf) – 79412277, Victor Luca (design). E-mail: romelina@list.ru

Înregistrare la Ministerul Justiției al RM cu nr. 42 din 16.02.1998. Tiparul: Editura „PRAG-3”

Comanda: 349

Tiraj: 2200